

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 502/2021

18.05.2021. године

Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Веска Крстајића и Радмиле Драгичевић Дичић, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету малолетног сада пунолетног АА, због кривичног дела тешка телесна повреда из члана 121. став 6. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца малолетног сада пунолетног АА, адвоката Драгослава Димитријевића, поднетом против правноснажних решења Вишег суда у Лесковцу Км 24/15 од 30.03.2021. године и Квм 1/21 од 01.04.2021. године, у седници већа одржаној дана 18.05.2021. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ захтев за заштиту законитости браниоца малолетног сада пунолетног АА, као основан, па се **УКИДАЈУ** правноснажна решења Вишег суда у Лесковцу Км 24/15 од 30.03.2021. године и Квм 1/21 од 01.04.2021. године и предмет враћа Вишем суду у Лесковцу на поновно одлучивање.

Образложење

Решењем Вишег суда у Лесковцу Км 24/15 од 30.03.2021. године, одбачен је као недозвољен захтев за накнаду трошкова поступка браниоца малолетног сада пунолетног АА у предмету Вишег суда у Лесковцу Км 24/15.

Решењем Вишег суда у Лесковцу Квм 1/21 од дана 01.04.2021. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца малолетног сада пунолетног АА изјављена против првостепеног решења.

Против наведених правноснажних решења захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац малолетног сада пунолетног АА, адвокат Драгослав Димитријевић, због повреде закона из члана 439. тачка 1) ЗКП и повреде људског права и слободе осуђеног у поступку које је зајемчено Уставом и Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода и додатним протоколима,

са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев и донесе решење о трошковима по поднетом захтеву у предмету Вишег суда у Лесковцу Км 24/15 као и да се браниоцу на име састава захтева за заштиту законитости исплати износ од 60.000,00 динара.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца малолетног сада пунолетног АА, Републичком јавном тужиоцу, кога није обавестио о седници већа, као ни браниоца, налазећи да њихово присуство не би било од значаја за доношење одлуке у смислу члана 488. став 2. ЗКП, па је одржано седницу већа у смислу члана 490. ЗКП, на којој је размотрио списе предмета са решењима против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је по оцени навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца малолетног сада пунолетног АА је основан.

Из списка предмета произлази да је решењем Вишег суда у Лесковцу Км 24/15 од 02.07.2015. године према малолетном сада пунолетном АА изречена васпитна мера појачан надзор од стране родитеља, усвојиоца или стараоца, која мера ће трајати најмање 6 месеци, а највише 2 године, те је одлучено да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава у смислу члана 79. став 1. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица. Одлучујући о жалби браниоца малолетног АА Апелациони суд у Нишу је решењем Кжм1 44/15 од 13.08.2015. године преиначио првостепено решење тако што је према малолетном сада пунолетном АА изрекао васпитну меру судски укор. Након тога, дана 10.12.2018. године, бранилац малолетног сада пунолетног АА, адвокат Драгослав Димитријевић поднео је Вишем суду у Лесковцу захтев за накнаду трошкова поступка на име одбране малолетног сада пунолетног АА у предмету тог суда Км 24/15 који захтев је решењем Вишег суда у Лесковцу Км 24/15 од 11.12.2018. године одбијен као неоснован из разлога што је поднет по протеку рока од једне године прописног чланом 262. став 2. ЗКП. Решењем Вишег суда у Лесковцу Квм 7/18 од 06.11.2019. године одбијена је као неоснована жалба браниоца малолетног сада пунолетног АА изјављена против првостепеног решења.

Надаље, бранилац малолетног сада пунолетног АА је дана 26.03.2021. године Вишем суду у Лесковцу поднео нови захтев за накнаду трошкова поступка у истом предмету указујући на одлуку Уставног суда Републике Србије IУз-134/2019 од 04.02.2021. године објављену у „Службеном гласнику Републике Србије“ 27/2021 од 24.03.2021. године, којом је утврђено да одредба члана 262. став 2. ЗКП није у сагласности са Уставом и потврђеним међународним уговором, који захтев браниоца је одбачен као недозвољен побијаним првостепеним решењем, са образложењем да је о трошковима поступка већ правноснажно одлучено решењем истог суда Км 24/15 од 11.12.2018. године и да се о истом не може поново одлучивати. Побијаним другостепеним решењем одбијена је као неоснована жалба браниоца малолетног сада пунолетног АА изјављена против првостепеног решења.

Врховни касациони суд налази да се основано захтевом за заштиту законитости браниоца малолетног сада пунолетног АА указује да је побијаним правноснажним решењима повређен закон из члана 441. став 4. ЗКП.

Одлуком Уставног суда Републике Србије IУз-134/2019 од 04.02.2021. године, објављеној у „Службеном гаснику Републике Србије“ број 27/2021 од 24.03.2021. године утврђено је да одредба члана 262. став 2. Законика о кривичном поступку у делу који гласи: „Подаци о висини трошкова и захтева за њихову накнаду могу се поднети најкасније у року од једне године од дана правноснажности пресуде или решења из става 1. овог члана“, није у сагласности са Уставом и потврђеним међународним уговором и да наведена одредба у цитираном делу на основу члана 168. став 3. Устава престаје да важи даном објављивања те одлуке у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Имајући у виду да су побијана правноснажна решења као појединачни акти донета након 24.03.2021. године (првостепено решење дана 30.03.2021. године, а другостепено решење дана 01.04.2021. године) када је престала да важи одредба члана 262. став 2. ЗКП, по оцени Врховног касационог суда погрешан је став нижестепених судова да је о трошковима поступка раније правноснажно одлучено и да се о истима не може поново одлучивати, те да цитирана одлука Уставног суда има правно дејство само за убудуће. Следствено томе основани су наводи захтева којима се указује да је одбацивањем као недозвољеног захтева браниоца за накнаду трошкова поступка побијаним правноснажним решењима повређен закон из члана 441. став 4. ЗКП.

Наиме, код неспорне чињенице да је Уставни суд својом одлуком IУз-134/2019 од 04.02.2021. године, утврдио да одредба члана 262. став 2. ЗКП није у сагласности са Уставом и потврђеним међународним уговором, која одредба је престала да важи даном објављивања наведене одлуке Уставног суда у „Службеном гаснику Републике Србије“ дана 24.03.2021. године, суд је био дужан да захтев браниоца малолетног сада пунолетног АА за накнаду трошкова поступка од 26.03.2021. године сматра предлогом за измену појединачног акта – правноснажних решења Вишег суда у Лесковцу Км 24/15 од 11.02.2018. године и Квм 7/18 од 06.11.2019. године донетих на основу члана 262. став 2. ЗКП и да о истом одлучи применом члана 61. Закона о Уставном суду.

Наиме, о предлогу за измену конкретног појединачног акта у смислу члана 61. став 1. Закона о Уставном суду одлучује „надлежни орган“ што је у конкретном случају надлежни суд који је донео правноснажна решења о трошковима поступка (решења Вишег суда у Лесковцу Км 24/15 од 11.12.2018. године и Квм 7/18 од 06.11.2019. године). Надлежни суд ће одлучити да ли су испуњени услови за примену ових одредаба и измену појединачног акта, а посебно да ли су испуњени услови у вези са прописаним роковима из члана 61. став 2. Закона о Уставном суду, који се у конкретном случају рачунају од достављања појединачног акта – правноснажног решења о трошковима кривичног поступка па до подношења иницијативе за покретање поступка за оцену уставности одредбе члана 262. став 2. ЗКП од стране Адвокатске коморе Београд.

Из изнетих разлога, побијана решења су морала бити укинута и предмет враћен Вишем суду у Лесковцу на поновно одлучивање. У поновном поступку Виши суд у Лесковцу ће имати у виду примедбе изнете у овој пресуди након чега ће бити у могућности да донесе закониту и правилну одлуку.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар – саветник
Весна Веселиновић, с.р.**

**Председник већа – судија
Бата Цветковић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**